

Tīmekļa standarti

(X)HTML un CSS izmantošana
interneta mājas lapu veidošanā

Edgars Jēkabsons

Tīmekļa standarti

organizācijas W3C veidotās
vadlīnijas tīmekļa dokumentu izveidei

W3C – World Wide Web Consortium

“W3C's **mission** is to lead the World Wide Web to its full potential by **developing protocols** and **guidelines** that ensure long-term growth for the Web.”

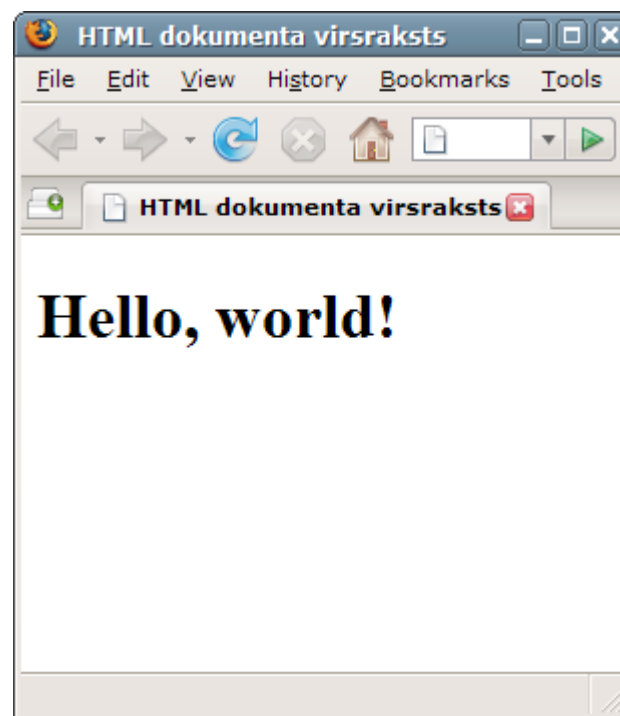
Tīmekļa standarti HTML un XHTML iezīmē dokumentu struktūru

HTML kods


```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML  
4.01//EN"  
"http://www.w3.org/TR/html4/strict.dtd">  
  
<html>  
<head>  
<title>HTML dokumenta virsraksts</title>  
<meta http-equiv="content-type"  
content="text/html; charset=utf-8">  
</head>  
<body>  
  
<h1>Hello, world!</h1>  
  
</body>  
</html>
```

HTML koda attēlojums
pārlūkprogrammā

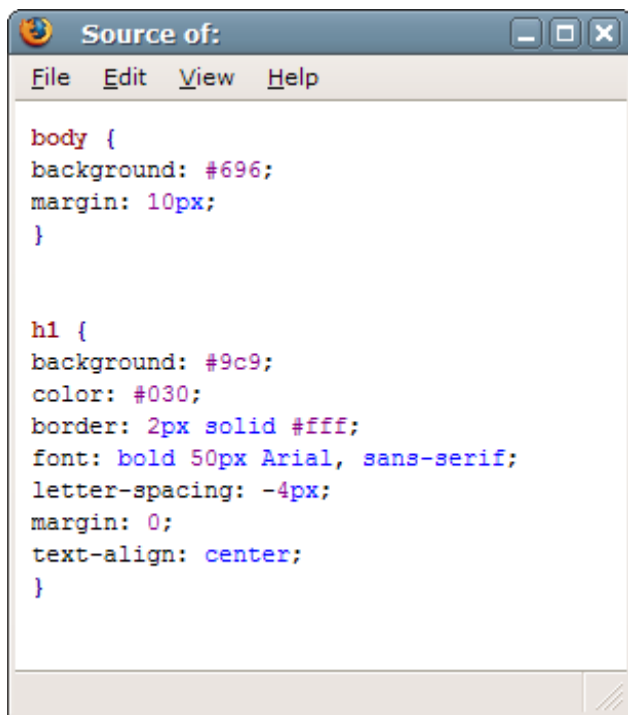

HTML – HyperText Markup Language

XHTML – Extensible HyperText Markup Language

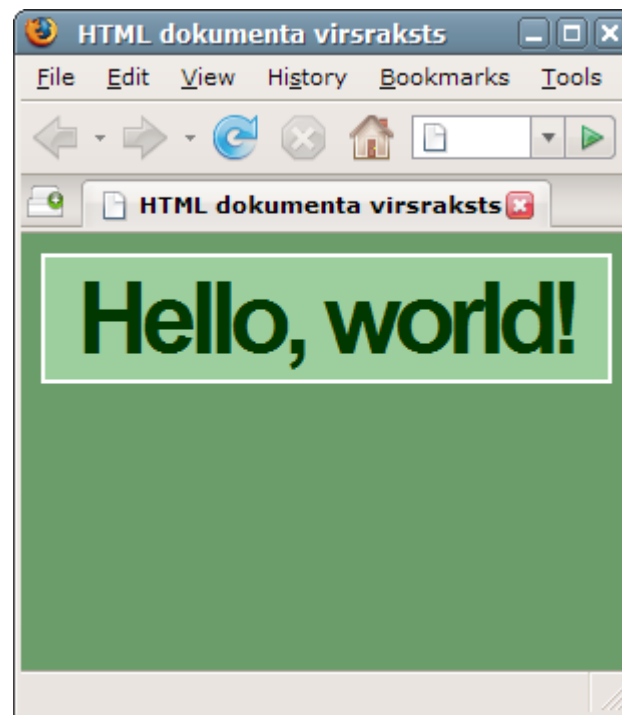
Tīmekļa standarts CSS apraksta dokumentu noformējumu

CSS kods


```
body {  
  background: #696;  
  margin: 10px;  
}  
  
h1 {  
  background: #9c9;  
  color: #030;  
  border: 2px solid #fff;  
  font: bold 50px Arial, sans-serif;  
  letter-spacing: -4px;  
  margin: 0;  
  text-align: center;  
}
```

HTML koda attēlojums
pārlūkprogrammā izmantojot CSS
dokumenta noformējumam

CSS – Cascading Style Sheets

Tīmekļa standartu vēsture

interneta pirmsākumos tajā
publicētie dokumenti bija **vienkārši**

90. gadu vidū interneta lapas kļuva **sarežģītākas**,
to izveide vairs nebija iespējama pilnībā ievērojot
toreizējos tīmekļa standartus

HTML sāka izmantot ne tikai dokumenta
struktūras, bet arī tā **noformējuma** izveidei
(`<font>` elements, tabulas izkārtojuma veidošanai)

Tīmekļa standartu vēsture

interneta pārlūkprogrammas savstarpēji
sacenšoties ieviesa savus, **standartiem
neatbilstošus**, HTML elementus

(Internet Explorer <marquee> – slīdošais teksts)

arī mūsdienās daudzi turpina izmantot šīs, 90.
gadu, metodes interneta mājas lapu veidošanā,
tādējādi **samazinot to kvalitāti un pieejamību**

"99.9% of all websites are obsolete"

(Jeffrey Zeldman, Digital Web Magazine, September 4, 2002)

Tīmekļa standartu izmantošanas priekšrocības

pārskatāms, loģisks, īss (X)HTML un CSS kods

Vidzemes Augstskolas mājas lapas (tās veidošanā izmantots XHTML) valodas izvēlne

Šobrīd – standartiem neatbilstošs XHTML:

```
<table border="0" cellpadding=0
cellspacing=0 valign="bottom" width=970>
<tr height=123 width=967>
<td width=723> </td>
<td valign="bottom" align="left" width=37>
<a href="http://www.va.lv/en/">
<span style="color: rgb(51, 51, 51); font-
weight: bold; font-size: 8pt; font-family:
verdana,arial,Helvetica,sans-serif;">
ENG </span> </a>
</td>
<td valign="bottom" width=40 align="left">
<a href="http://www.va.lv/lv" >
<span style="color: rgb(51, 51, 51); font-
weight: bold; font-size: 8pt; font-family:
verdana,arial,Helvetica,sans-serif;">
LV</span></a>
</td>
```

Standartiem atbilstošs CSS un XHTML:

```
li {font: bold 8pt Verdana, Arial, Helvetica,
sans-serif; display: inline;}

a {color: #333; text-decoration: none;}

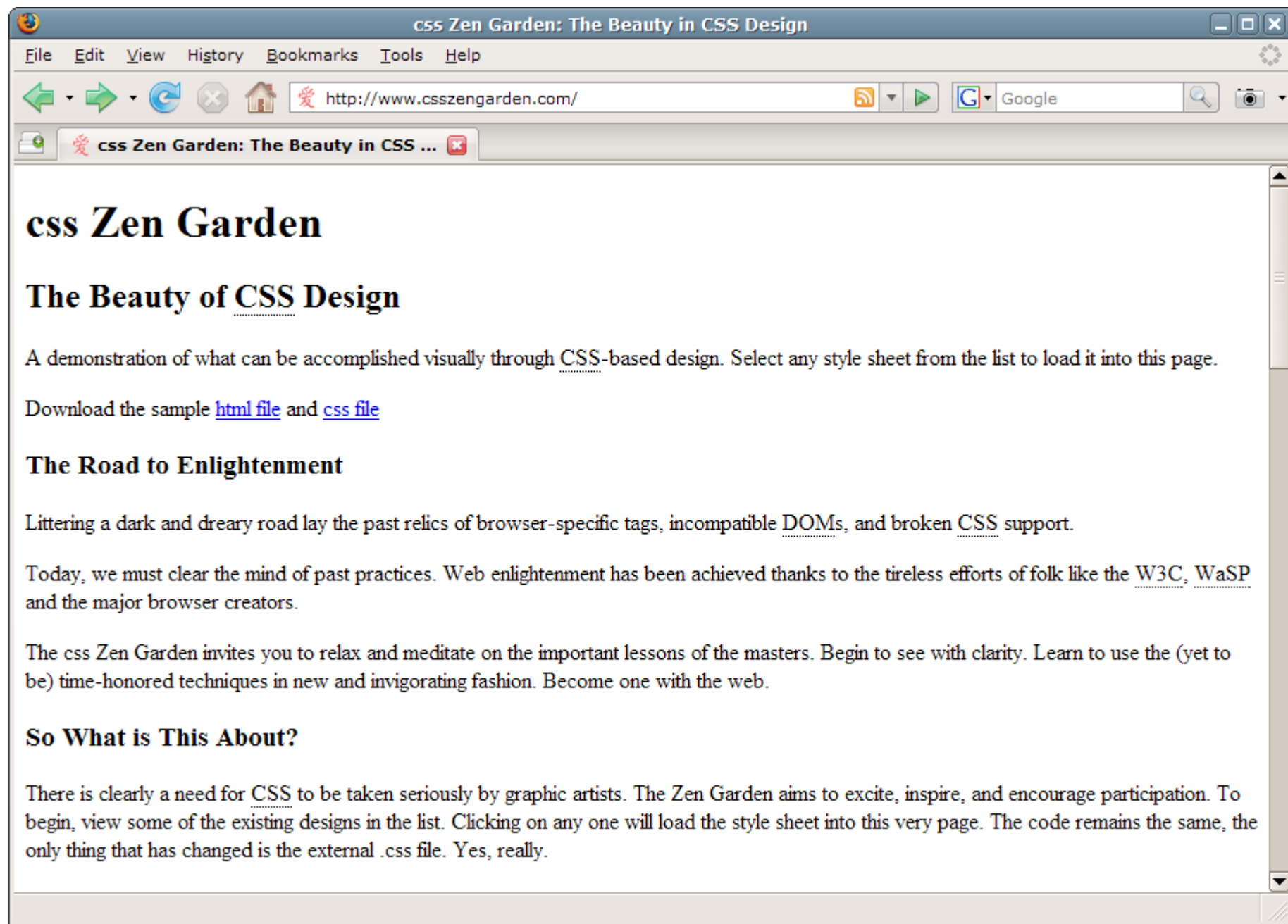
<ul>
<li><a href="http://www.va.lv/en/">ENG</a></li>
<li><a href="http://www.va.lv/lv/">LV</a></li>
</ul>
```

Timekļa standartu izmantošanas **priekšrocības**

vienkārša interneta mājas lapas **dizaina maiņa**
izmaiņas jāveic **tikai** CSS dokumentā

CSS Zen Garden – projekts CSS **iespēju** demonstrācijai
viens XHTML fails, dizaina nomaiņa tikai ar CSS palīdzību

Timekļa standartu izmantošanas priekšrocības

Timekļa standartu izmantošanas priekšrocības

css Zen Garden: The Beauty in CSS Design

File Edit View History Bookmarks Tools Help

http://www.csszengarden.com/

css Zen Garden: The Beauty in CSS ...

THE BEAUTY OF CSS DESIGN
CSS ZEN GARDEN

THE ROAD TO ENLIGHTENMENT
THE ROAD TO ENLIGHTENMENT

Littering a dark and dreary road lay the past relics of browser-specific tags, incompatible **DOMs**, and broken **CSS** support.

Today, we must clear the mind of past practices. Web enlightenment has been achieved thanks to the tireless efforts of folk like the **W3C**, **WASP** and the major browser creators.

A demonstration of what can be accomplished visually through CSS-based design.

Select any style sheet from the list to load it into this page

Timekļa standartu izmantošanas priekšrocības

css Zen Garden: The Beauty in CSS Design

File Edit View History Bookmarks Tools Help

http://www.csszengarden.com/ Google

css Zen Garden: The Beauty in CSS ...

css Zen Garden

The Beauty of CSS Design

Download the sample [html file](#) and [css file](#)

A demonstration of what can be accomplished visually through CSS-based design. Select any style sheet from the list to load it into this page.

- [Zen City Morning](#)
by Ray Henry
- [Kelmescott](#)
by Bronwen Hodgkinson
- [Business Style](#)
by Gunta Klavina
- [Simple](#)
by Shawn Chin
- [Red Stars](#)
by Shafiq Rizwan
- [blackcomb*75](#)
by Bryan Carichner

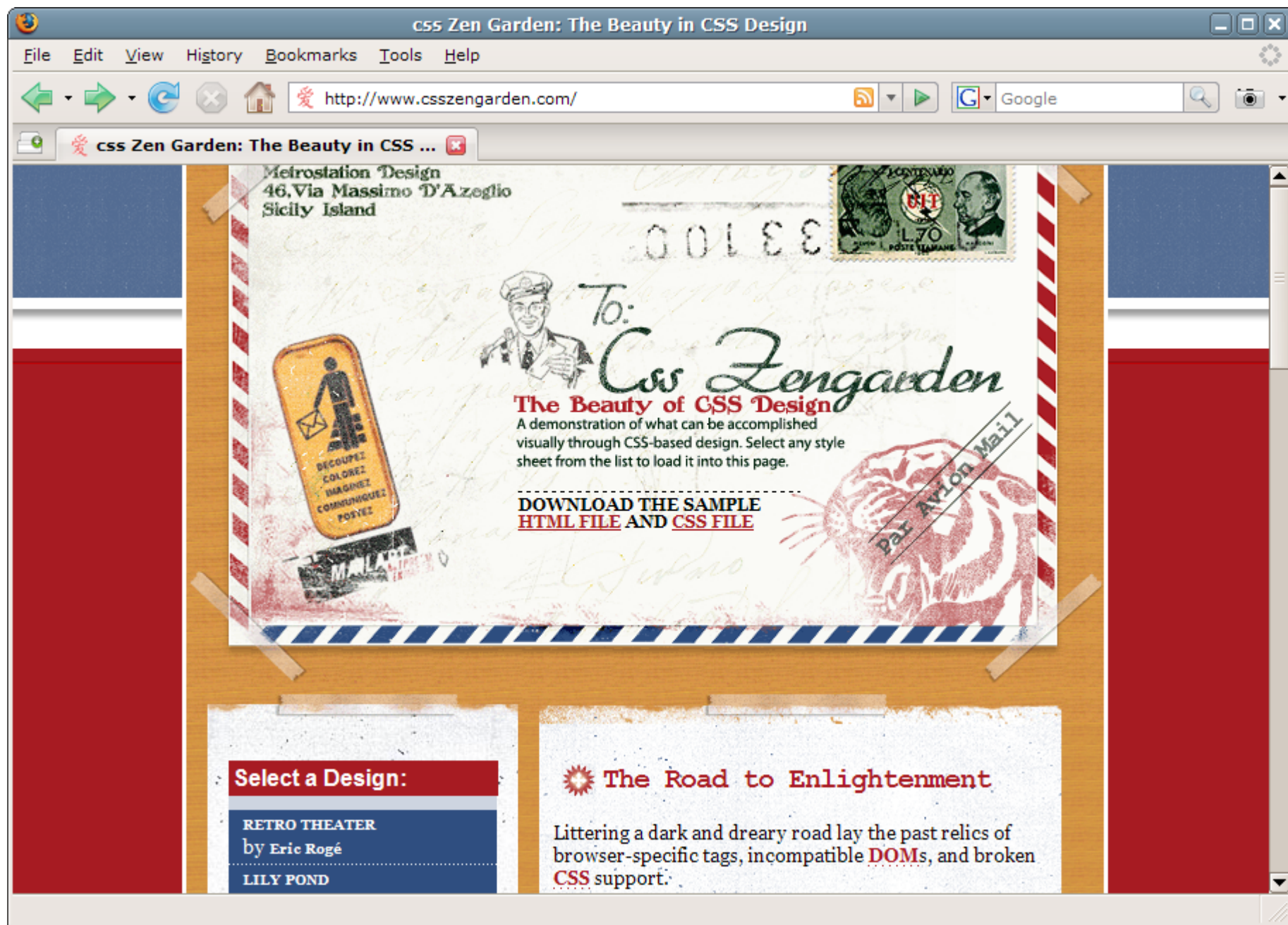
The Road to Enlightenment

Littering a dark and dreary road lay the past relics of browser-specific tags, incompatible DOMs, and broken CSS support.

Today, we must clear the mind of past practices. Web enlightenment has been achieved thanks to the tireless efforts of folk like the W3C, WAMP and the major browser creators.

The css Zen Garden invites you to relax and meditate on the important lessons of the masters. Begin to see with clarity. Learn to use the (yet to be) time-honored techniques in new and invigorating fashion. Become one with the web.

Timeklā standartu izmantošanas priekšrocības

Timekļa standartu izmantošanas priekšrocības

korekts dokumenta attēlojums

jebkurā (X)HTML klientā

labāki rezultāti interneta meklētājos

(Google)

Tīmekļa standartiem **atbilstošs** (X)HTML un CSS

(X)HTML dokumenta sākumā jānorāda
izmantotā (X)HTML versija – **DOCTYPE**

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN"  
"http://www.w3.org/TR/html4/strict.dtd">
```

```
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Strict//EN"  
"http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-strict.dtd">
```

"Fix Your Site With the Right DOCTYPE!"

(Jeffrey Zeldman, A List Apart, April 12, 2002)

Tīmekļa standartiem **atbilstošs** (X)HTML un CSS

dokumenta **struktūrai** un saturam ((X)HTML) ir jābūt **nodalītam** no tā **noformējuma** (CSS)

(X)HTML ir jābūt **derīgam** (valid)

W3C dokumentu pārbaudes rīks
validator.w3.org

Tīmekļa standartiem **atbilstošs** (X)HTML un CSS

semantiska (X)HTML izveide

(X)HTML elementi tiek izmantoti loģiski un iezīmē
tikai dokumenta struktūru – virsrakstus,
rindkopas, sarakstus, tabulas, attēlus utt.

Tīmekļa standartiem atbilstošs (X)HTML un CSS

virsraksti: elementi `<h1>` – `<h6>`
`<h1>` galvenais virsraksts,
pārējie – apakšlīmeņu virsraksti

`<h1>`Tīmekļa standarti: (X)HTML un CSS izmantošana interneta mājas lapu veidošanā`</h1>`

`<h2>`Kas ir tīmekļa standarti (web standards)?`</h2>`

rindkopas: elements `<p>`

`<p>`W3C ir organizācija, kuras uzdevums ir vienotu tīmekļa protokolu un vadlīniju izstrāde.`</p>`

Tīmekļa standartiem atbilstošs (X)HTML un CSS

saraksti: elementi `<ul>` (nenumurēts),
`<ol>` (numurēts), `<li>` (saraksta punkts)

```
<ul>
```

```
<li>Cederholm, Dan. Web Standards Solutions: The Markup and Style  
Handbook. 2004.</li>
```

```
<li>Zeldman, Jeffrey. Designing with Web Standards. 2006.</li>
```

```
</ul>
```

citi elementi: W3C specifikācijā

(<http://www.w3.org/TR/html4/>)

leteicamā literatūra

The Web Standards Project

<http://webstandards.org>

Making A Commercial Case for Adopting Web Standards

<http://maccaws.org>

Developing With Web Standards

http://www.456bereastreet.com/lab/developing_with_web_standards/